

Grundet Lokalråd

Fra grøn vision til virkelighed !

Birger Lilja Kristoffersen

Store
Grundet
Skov

Grundet

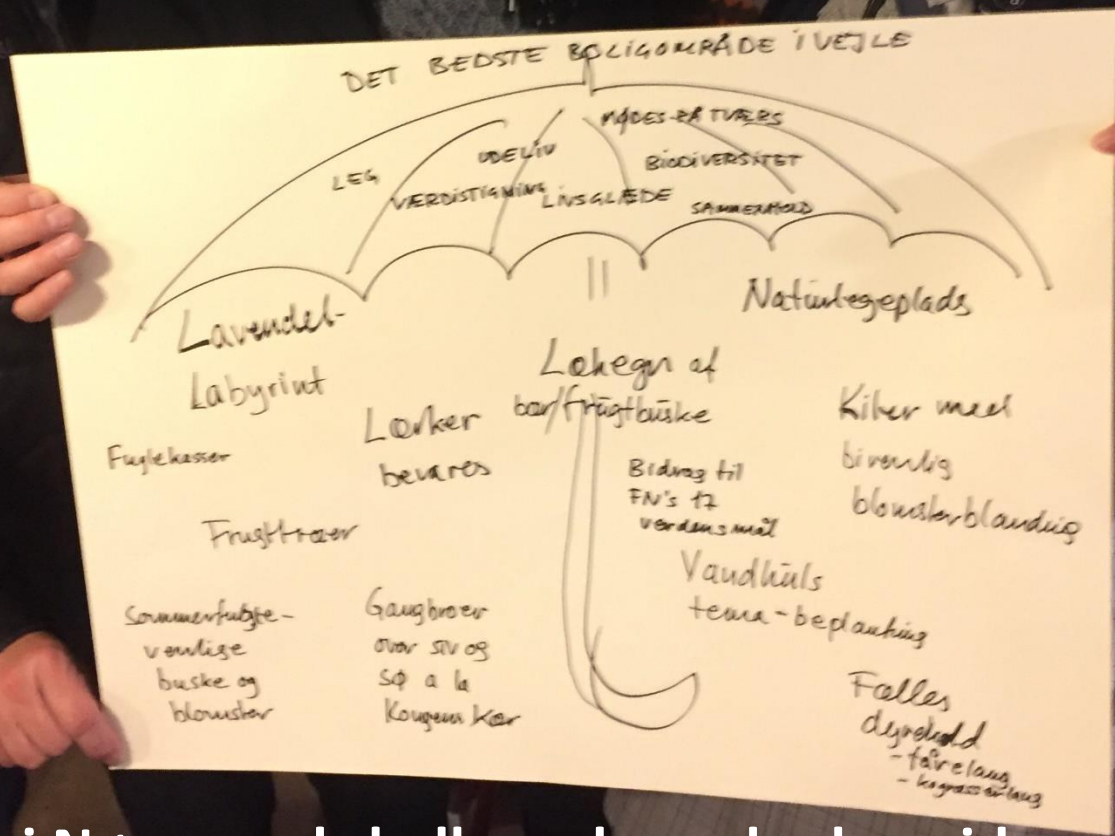
Nørremarken

Grønt bælte syd for Kløvertofte – en græsørken...

Grønt bælte syd for Kløvertofte / Korntofte
- en græsørken....

Beboermøder i Nørremarkshallen – hvor der kom ideer til projektet

En bi er landet på en Hvid oksøje.

Bag om projektet 'Grøn Vision for Grundet'

På baggrund af en række beboermøder i Nørre-markshallen lavede Grundet Lokalråd i 2019 et forslag til en Grøn Vision for Grundet i samarbejde med Vild Med Vilje.

Formålet med visionen var at give de ensartede fællesarealer – græsplænerne – et løft, så de får større værdi for dyr, planter og mennesker – en øget biodiversitet. Projektet indgik i Vejle Kommunes konkurrence om "Den Store Idé" og vandt førsteprisen på 500.000 kr. til realisering af ideen. I løbet af 2020 blev en stor del af visionen realiseret gennem anlæg af blomsterenge, sommerfuglehaver, kvashegn, blomstervolde, træer og naturlegepladser.

Projektets bærende idé

Den bærende idé er, at en varieret natur også beriger menneskers liv. På Grundet skaber vi plads til levesteder og en mangfoldighed af plantearter, der kan tiltrække en mangfoldighed i dyrearter.

vildmedvilje.dk/grundet

Lær mere om de planter, dyr og svampe, du finder på Grundet ved at downloade og bruge app'en iNaturalist. Her kan du få hjælp til at bestemme de arter, som du finder. Skal det være let, så brug app'en Seek by iNaturalist.

iNaturalist

seek

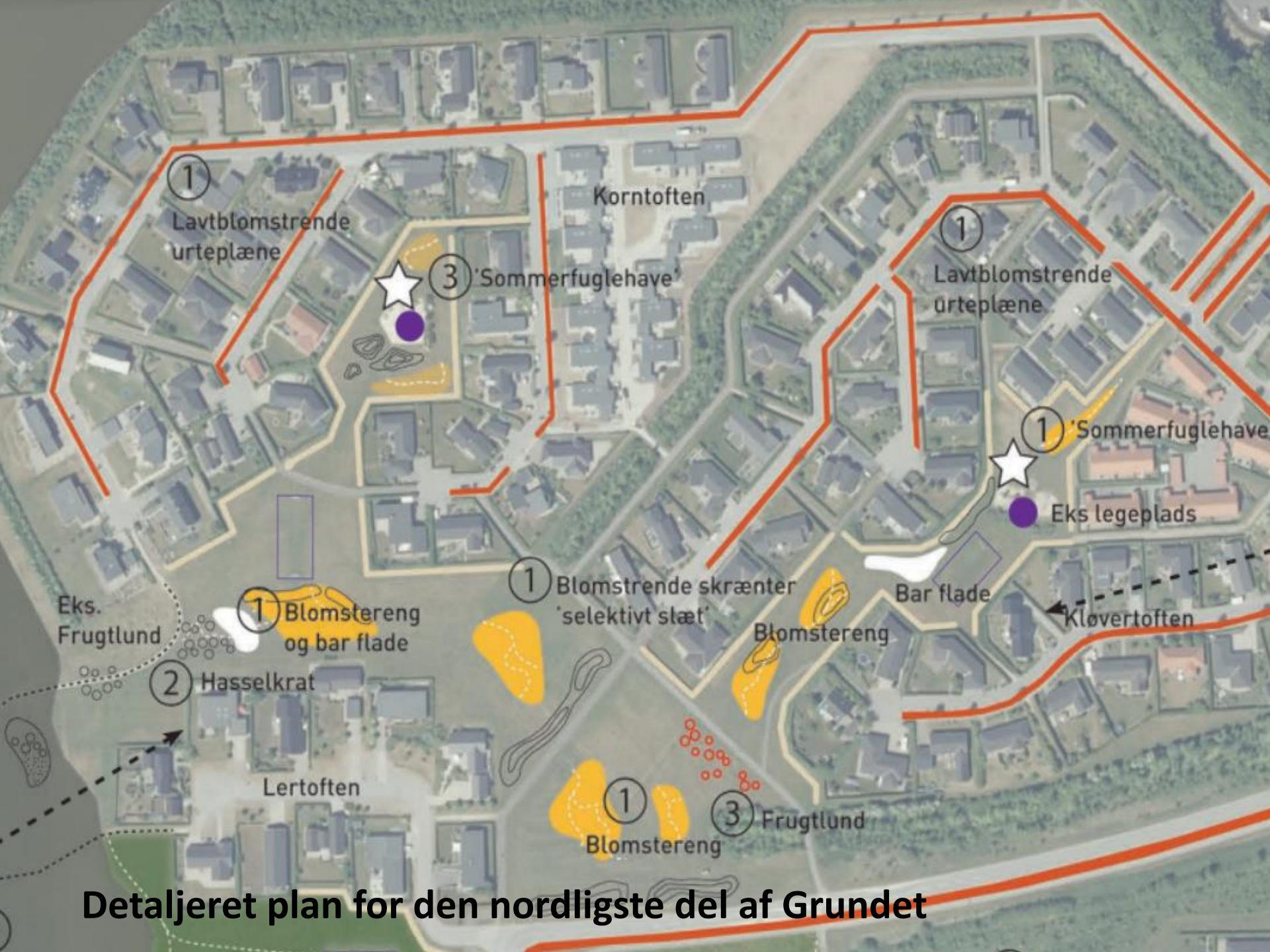
For at understøtte den naturlige flora og fauna, er det vigtigt, at man indtænker samspillet mellem disse, da dyre- og plantelivet har udviklet sig parallelt gennem tusinder af år. Nogle insekter er så specialiserede, at de kun kan leve af én bestemt planteart. Derfor giver vi plads til vores vilde danske urter for at kunne understøtte insekt- og dyrelivet og dermed en vild og mangfoldig natur.

Signaturforklaring

- ① Etableres nu / drift ændres nu
- ② Forslag, der kræver yderligere finansiering
- ③ Ønsker på sigt
- Etableret sti - grus
- ... Forslået sti - slået i eng/græs
- Vilde skråninger
- Lavblomstrende urteplæne
- Den Grønne Kile
- Blomstereng
- Bar flade - sten, successionsoveråre, dødt ved
- Bakker
- ★ Sommerfuglehaver

Samlet vision for hele Grundet

Udarbejdet for Grundet Lokalråd af Habitats

① Lavt blomstrende urteplæne

Korntofte

③ 'Sommerfuglehave'

① Lavt blomstrende urteplæne

① 'Sommerfuglehave'

Eks. legeplads

Eks. Frugtlund

① Blomstereng og bar flade

① Blomstrende skrænter 'selektivt slæt'

Blomstereng

Bar flade

Kløvertofte

② Hasselkrat

Lertoften

① Blomstereng

③ Frugtlund

Detaljeret plan for den nordligste del af Grundet

Blomstereng ved Ringdams Kobbel

Blomstervold ved Ringdams Kobbel

Blomstereng ved "Landsbyerne"

Blomstervold ved Fyrretoften

Blomstereng ved "Landsbyerne"

Kvashegn ved Ringdams Kobbel

Kvashegn ved Korntoften

Legeplads ved Kløvertofte

Legeplads ved Ringdams Kobbel

KOLE KOMUNA

Stærekasser

Falkekasser

NATURENS DAG

www.naturensdag.dk

Frilufts
Rødet

NORDEA
FONDEN

Danmarks
Naturfredningsforening

BRYGGET SIDEN 1847
Carlsberg

Indvielse af "Visionen"
og Naturmærkeballen

**Indvielse af "Visionen"
ved Nørremarkshallen**

Naturvandring med Philip fra Vild med Vilje

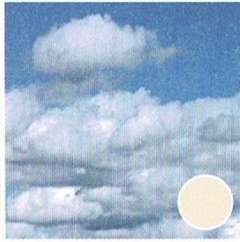
Navn: _____ Sted: _____ Tidspunkt: _____

Vandpyt

Solsort

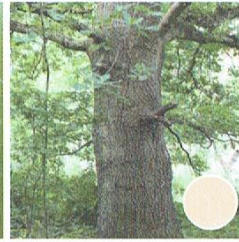
Sky

Mælkebøtte

Edderkop

Træstamme

Myre

Regnorm

Edderkoppespind

Bænkebidler

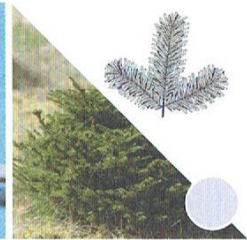
Brændenælde

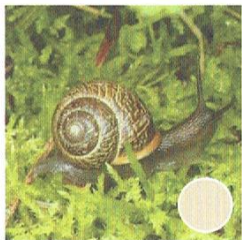
Sommerfugl

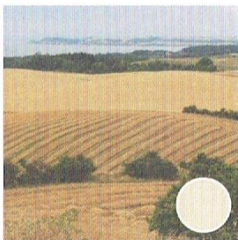
Musvit

Nåltræ

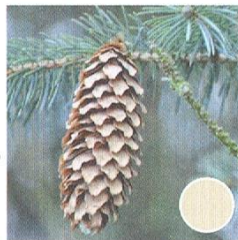
Snegl

Kornmark

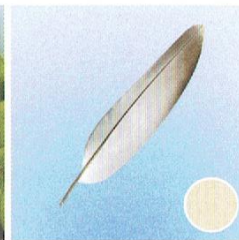
Hyl

Kogle

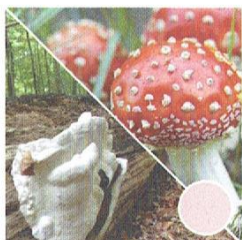
Egeblad

Fjer

Kløver

Svamp

Flintesten

Fy

Myretue

Egern

Spor

Fuglere

I haver kan også bidrage til biodiversiteten. Man kan f.eks. plante blomstrende buske, lave bunker af kvas og dødt træ, grave vandhuller til padder og vandinsekter eller bygge insekthoteller og fuglekasser.

Foto: Rikke Milbak

Dagpåfugleøje lander på en merian.

GRØN VISION FOR GRUNDET

Mere vild og mangfoldig natur på Grundet

Børn gror i naturen

En særlig målgruppe i **Grøn Vision for Grundet** er børnene. Når naturen kommer tættere på, er det oplagt at børnene vil bruge den. En mangfoldig natur udfordrer børnenes lyst til at opleve, forstå og værdsætte naturen. Bare det at lege ude i naturen er berigende. Derfor er der udlagt trædesten, døde træstammer, blomsterbede for sommerfugle, bier og andre insekter og jordvolde man kan trille ned ad. Og der er stadig plads til græsplæner, hvor man kan spille bold!

Prøv en omgang "naturbanko" sammen med dine børn eller børnebørn, hvor man sætter kryds ved det I finder. Så kan man lære om naturen og samtidigt komme ud i den friske luft.

Find naturbankopladen her:

groennespirer.dk/naturaktiviteter/naturbanko

Foto: Rikke Milbak

Vilde blomster i haverne på Grundet

Haveejerne på Grundet kan også være med til at give biodiversiteten og insektlivet endnu mere plads. Om efteråret, hvor blomsterne sætter frø, er det oplagt at samle frø fra vores fælles blomsterenge og så dem ud i de private haver - det må man gerne!

Få mere viden og inspiration til vild natur i din have i facebook-gruppen **VILD MED VILJE**

vildmedvilje.dk/grundet

Sådan samler du vilde frø til din have

1. Gå efter "sikre hits"

Gode planter til insekter er fx merian og hvid okseøje, som begge findes på Grundets blomsterenge.

2. Tag kun det, I skal bruge!

Lad nogle frø sidde tilbage, så der også er frø til dine naboer og næste års blomster på fællesarealerne i Grundet.

3. Så gerne frøene i september eller marts

I efteråret har frøene chancer for at nå at spire og danne rødder, som kan stå vinteren over og være klar til foråret

4. Befri lidt af haven fra græs og næringsrig muld

Så kan de vilde blomster få et forspring i forhold til græsset, der ellers vil udkonkurrere urterne. Det kan du gøre ved, at skrælle græstørv af eller udså frøene i bare pletter i græsplænen.

5. Så frøene øverst i jorden - de skal have lys!

Bland frøene med lidt tørt sand i en spand, og spred blandningen tyndt på den blottede jord. Så er det nemmere at fordele frøene.

Grundet
Lokalråd

VILD
MED
VILJE

Vilde blomster i haverne på Grundet

Haveejerne på Grundet kan også være med til at give biodiversiteten og insektlivet endnu mere plads. Om efteråret, hvor blomsterne sætter frø, er det oplagt at samle frø fra vores fælles blomsterenge og så dem ud i de private haver - det må man gerne!

Få mere viden og inspiration til vild natur i din have i facebook-gruppen **VILD MED VILJE**

vildmedvilje.dk/grundet

Sådan samler du vilde frø til din have

1. Gå efter "sikre hits"

Gode planter til insekter er fx merian og hvid okseøje, som begge findes på Grundets blomsterenge.

2. Tag kun det, I skal bruge!

Lad nogle frø sidde tilbage, så der også er frø til dine naboer og næste års blomster på fællesarealerne i Grundet.

3. Så gerne frøene i september eller marts

I efteråret har frøene chancer for at nå at spire og danne rødder, som kan stå vinteren over og være klar til foråret

4. Befri lidt af haven fra græs og næringsrig muld

Så kan de vilde blomster få et forspring i forhold til græsset, der ellers vil udkonkurrere urterne. Det kan du gøre ved, at skrælle græstørv af eller udså frøene i bare pletter i græsplænen.

5. Så frøene øverst i jorden - de skal have lys!

Bland frøene med lidt tørt sand i en spand, og spred blandingen tyndt på den blottede jord. Så er det nemmere at fordele frøene.

GRUNDET ER VILD MED VILJE

Her er nogle af de arter af dyr og planter du kan opleve på Grundet

Aimindelig knopurt
Den knopurt er en af de arter, der er udbredt på Grundet. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Aimindelig kallingetand
Den aimindelige kallingetand er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Aimindelig retlika
Den aimindelige retlika er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Hvid økseøj
Den hvide økseøj er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Blåkat
Blåkat er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Aimindelig merian
Den aimindelige merian er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Naldens takvinge
Den naldens takvinge er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Citronsummerfugl
Den citronsummerfugl er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Aimindelig blåhugi
Den aimindelige blåhugi er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Rødtstet jærsti
Den rødtstet jærsti er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Lille hvepsbuk
Den lille hvepsbuk er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Dubbeltåndet svirrfufler
Den dobbeltåndet svirrfufler er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Planlægning med 24 vildt dyrearter
Er du blevet opmærksom?
Naturstyrelsen har udgivet en guide til de 24 vildt dyrearter, der er udbredt på Grundet. Den er en af de mest almindelige blomster på Grundet. Den blomstrer i slutningen af sommeren og begynder at blomstre igen i slutningen af efteråret.

Naturstet, Grundet Lokalråd, VILD VILJE logo, QR codes

Almindelig merian

Den velduftende urt Alm. merian kendes også som oregano, men selvom vi forbinder den med det itakianske køkken, er det faktisk en hjemmehørende planteart i Danmark. Det er ikke kun hos mennesker at urten er i høj kurs. Nektaren fra de små lilla og aromatiske blomster søges ivrigt af insekter. På Grundet er merian udsået i blomsterengene, og den er også plantet som staude i sommerfuglehaven ved Kløvertofte. Foto: Rikke Milbak

Nældens takvinge

Nældens takvinge er Danmarks nationalsommerfugl. Den er en af 6 dagsommerfugle arter, hvis larver lever på Stor nælde. Derfor er det godt, at lade nogle områder med brændenælder stå, hvis man vil have besøg af mange sommerfugle i sin have. I skovbrynene vest for Grundet er der gode chancer for at se Nældens takvinge. Her er der nemlig masser af brændenæller at lægge æg på – det er også her billedet er taget. Foto: Maja Ringsted Wiehe

Er du blevet nysgerrig?

Har nu fået mod på at lære end nu flere planter og dyr at kende? Så kan du downloade **iNaturalist** eller **Seek By iNaturalist** på din mobil. Disse apps kan hjælpe dig med at registrere og bestemme de dyr og planter, du finder i naturen. iNaturalist er mest avanceret, Seek er mest enkel at bruge.

 iNaturalist

 seek
by iNaturalist

1. **Kortlægning** af eksisterende natur- og landskabsværdier
2. **Workshop** med områdets beboere om de rekreative behov og ønsker
3. **Udarbejdelse af Visionsplan, Habitats/Vild med Vilje**
4. **Dialog med Grundejerforeningerne**
5. **Udbud og valg af entreprenør**
6. **Anlægsarbejder - HedeDanmark**
7. **Driftsplan for Grundejerforeningerne**
8. **Formidlingsindsats**, foldere, plancher, hjemmeside.
9. **Afrapportering af projektet**

Grundet Lokalråd

Foreløbig evaluering

- Projektet hjalp et nyt lokalråd godt i gang
- Projektet styrkede de sociale relationer i området
- Projektet har beriget området for dyr og mennesker
- Vi tror at projektet har styrket biodiversiteten –
- Og styrker en bæredygtig udvikling i området
- Og at vi alle, børn og voksne, lærer naturen bedre at kende
- Vi tror at projektet kan være til inspiration for andre – politikere, lokalråd, boligområder mmm
- **Vi takker ULN for støtten!**

Tak for ordet

Birger Lilja Kristoffersen

Grundet Lokalråd